

UDDDEL

Vitaliteitsagenda

Samen aan de slag voor een veerkrachtig Uddel

Gemeente Apeldoorn, gebied dorpen en buitengebied,

Periode 2022-2032

Augustus 2022

ALGEMENE INLEIDING

Aanleiding

De Vitaliteitsagenda Uddel (VAU) komt voort uit de visie van de Gemeente Apeldoorn om burgers te betrekken in de agendering van onderwerpen en de besluitvorming daarbij. In 2016 heeft het college de Koersnotitie 'Helder in ambitie, flexibel in de uitvoering' voor kennisgeving aangenomen. Het programmaplan Burgerparticipatie is in de raad besproken met daarin de stadsdeelaanpak en de Vitaliteitsagenda als belangrijke dragers. Het plan is positief ontvangen met een oproep tot concrete uitvoering. Door de participatieve wijze waarop de Vitaliteitsagenda tot stand komt, verwachten we dat de betrokkenheid van het gebied vergroot wordt en dat aan relaties wordt gebouwd. Dit verkleint de afstand tot de overheid en andere partijen en kan tot verdere en intensievere samenwerking leiden. Ook zal het gebied zich dan meer uitgenodigd voelen om zelf initiatieven te nemen. Het is dé manier om (Gemeente Apeldoorn) professionals samen te brengen. Daarom is de Vitaliteitsagenda een van de dragende onderdelen van het programma Burgerparticipatie. In Uddel wordt vanuit de Omgevingsvisie ook gewerkt aan een gebiedsvisie. De Vitaliteitsagenda kan ook dienen als participatieve input voor de gebiedsvisie. Gebiedsvisie en Vitaliteitsagenda versterken elkaar en vullen elkaar aan.

Al eerder is de Dorpsvisie 2007 Uddel en de Structuurvisie Uddel uit 2015 opgesteld. "Uddel is een dorp met toekomst!" staat op het titelblad van de Dorpsvisie Uddel en de Structuurvisie Uddel. Ook nu handhaven wij gemotiveerd deze visie. De Dorpsraad Uddels Belang omschrijft haar eigen visie voor Uddel als:

Uddel wil nu en in de toekomst een vitale dorpsgemeenschap zijn met een eigen identiteit en voldoende sociaaleconomische perspectieven om haar eigen bewoners te voorzien van woningen, werk, winkels, sociale voorzieningen en recreatiemogelijkheden.

De opstellers van de VAU wensen een concrete en werkbare agendavisie te ontwikkelen om vanuit een sterke positie met veel draagvlak de dialoog met de Gemeente Apeldoorn aan te gaan en haalbare plannen te ontwikkelen voor Uddel. Het uitgangspunt is nog immer het behoud en zelfs de versterking van de eigen (dorpse) identiteit van Uddel. In de dorpsvisie wordt al aangegeven dat die identiteit voor een deel gevormd is door de natuurlijke en agrarische ligging van het dorp en haar honderden jarenlange historie. Uddel wil zich niet afzonderen van de ontwikkelingen van vandaag de dag. De VAU is leidend voor de aandachtspunten voor nu en de toekomst.

Doel van de Vitaliteitsagenda en wat het is

Het doel van de Vitaliteitsagenda is het vitaal houden of maken van het gebied. In de Vitaliteitsagenda staat wat het gebied nodig vindt en welke plannen, ambities en uitdagingen er vanuit de Gemeente Apeldoorn en andere professionals liggen. Daarmee worden initiatieven uit het gebied gekoppeld aan de plannen van de Gemeente Apeldoorn en externe partners. Dat gebeurt op alle gebieden: sociaal, fysiek, woningen, bevolking, gezondheid. De agenda heeft een tijdshorizon van drie tot tien jaar. De Vitaliteitsagenda is van en voor het gebied.

Inhoud en uitvoering

De Vitaliteitsagenda heeft een vast format met een aantal thema's. Maar de thema's liggen niet vast. Dit is maatwerk per gebied. Het kunnen opgaven of wensen zijn op het gebied. Afhankelijk van enerzijds de wensen uit het gebied (van inwoners en ondernemers) en anderzijds de ambitie van de professionals (Gemeente Apeldoorn, welzijnsorganisaties, en politie) wordt de Vitaliteitsagenda opgesteld. Het opstellen van de Vitaliteitsagenda doet de Gemeente Apeldoorn samen met de partners uit het gebied. Het gemeentelijke deel van de Vitaliteitsagenda wordt door het college vastgesteld. Daarnaast wordt er zo nodig een gebiedsgerichte relatie gelegd met (strategische) ambities en programma's/projecten die het gebied overstijgen.

Leeswijzer

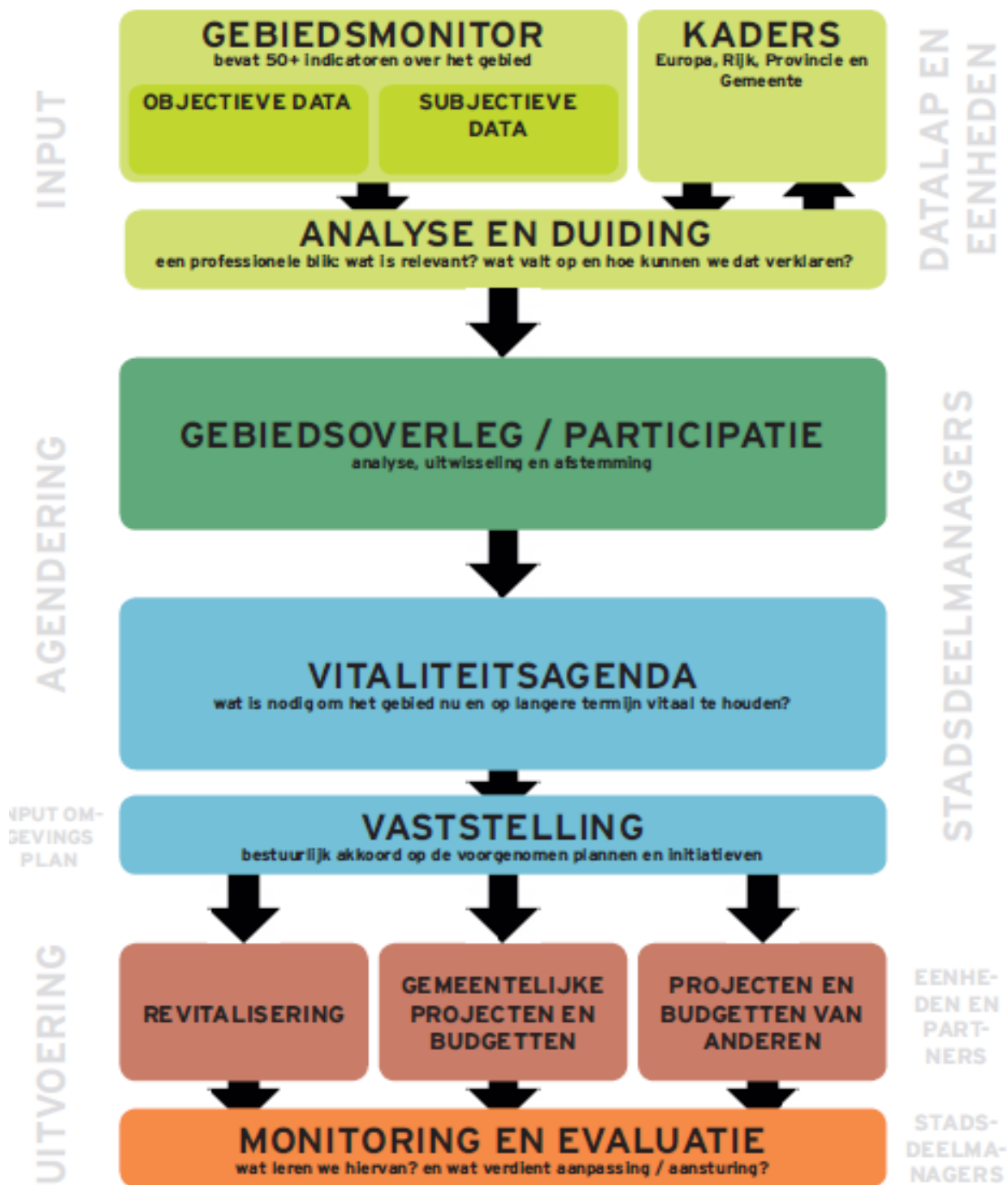
Hierna treft u eerst een schema van de 'gebiedslijn' aan, die inzicht geeft in het doorlopen proces en de plaats van de Vitaliteitsagenda in het geheel. Daarna volgt een inleiding op het gebied Uddel. De paragraaf 'gebiedsanalyse' geeft informatie over gebruikte data: de 'harde' data zoals die in de Gebiedsmonitor zijn verzameld, de meer subjectieve data die komen uit de op basis van enquêtes onder bewoners van Uddel opgestelde Buurtbelever

Tot slot volgt de eigenlijke Vitaliteitsagenda: de thema's en actiepunten die de komende jaren van belang zijn voor Uddel.

GEBIEDSLIJN

GEBIEDSLIJN TEN BEHOEVE VAN HET GEBIEDSGERICHTE WERKEN

INLEIDING Uddel

Uddel is een levendig en ondernemend dorp op de Veluwe. Uddel is één van de 12 dorpen die in de Gemeente Apeldoorn ligt. Uddel bestaat naast de dorpskern uit de buurtschappen Meerveld en Nieuw Milligen. Deze Vitaliteitsagenda Uddel (VAU) geldt voor de gehele Uddelse gebied.

Erg bekend is het Uddelermeer dat vlakbij Uddel is gelegen. Het is het hoogstgelegen zoetwatermeer van Nederland. Uddel heeft 1.761 unieke adressen en er wonen 1.110 huishoudens (CBS, 2021). Er wonen 3334 inwoners die vertegenwoordigd worden door Dorpsraad Uddels Belang. De ondernemers worden vertegenwoordigd door Uddel Onderneemt. De zorg voor jong en oud is ondergebracht bij Uddel Samen. Voor de meeste voorzieningen kunnen de inwoners in Uddel terecht, zo heeft Uddel twee basisscholen en een middelbare school. Naar de middelbare school komen jongeren uit de wijde omgeving. Uddel staat bekend als een christelijk dorp. Naast een religieuze functie hebben kerken een belangrijke sociale en zorgende functie. Uddel is hier zuinig op. Er zijn drie actief betrokken kerken die midden in de samenleving staan.

Veel dorpen in Nederland en buitenland hebben te maken met vergrijzing, leegloop en een terugval in ondernemen. Opvallend is dat in Uddel het inwonersaantal het afgelopen 5 jaar met 17% is gestegen. Ook opvallend is dat 49% van de Uddelse huishoudens jonge kinderen heeft. Dat is veel ten opzichte van de rest van Nederland waar het gemiddelde 33% is. Uddel omvat veel jonge gezinnen, boven-gemiddeld veel ondernemers en heeft een sterke onderlinge binding.

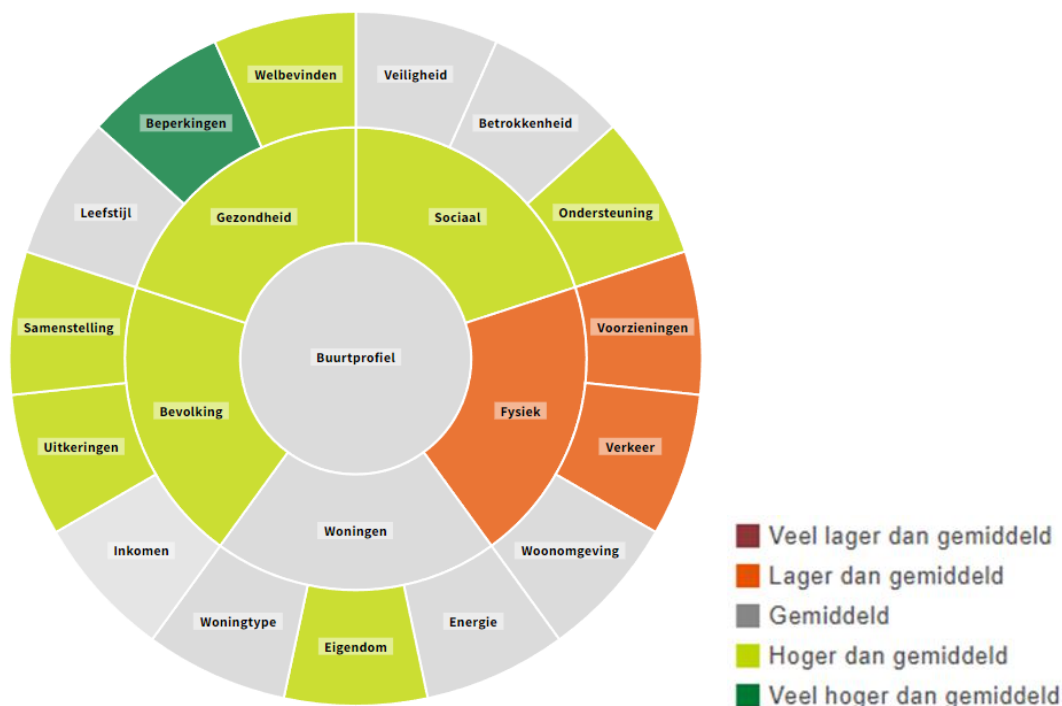
Er zijn meerdere aandachtsgebieden die serieuze aandacht en investeringen in tijd en geld behoeven en min of meer uniek zijn voor een levendig en groeiend dorp als Uddel. Woongegelegenheid is nationaal een zorg, maar ook in Uddel. Op dit moment zijn er, met name voor starters, vrijwel geen huizen verkrijgbaar in Uddel. Winkelaanbod is ook een zorg, de retail verdient aandacht.

GEBIEDSANALYSE

Gebiedsmonitor 2022

Ten behoeve van de Vitaliteitsagenda voor Uddel is een analyse van het gebied gemaakt. Belangrijke bronnen zijn de Gebiedsmonitor en de Buurtbelever. In de Gebiedsmonitor is objectieve informatie rond verschillende thema's op gebiedsniveau verzameld en vergeleken met Apeldoorn als geheel. Daarnaast staat de Buurtbelever, waarvoor juist subjectieve informatie bijeen is gebracht. Gebiedsmonitor en Buurtbelever geven samen een eerste beeld van het gebied Uddel. Dit is aangevuld met informatie uit een bewonersenquête en een onderzoek over jongeren in Uddel.

Toelichting Gebiedsmonitor

Bron: <https://apeldoorn.incijfers.nl/dashboard/gebiedsmonitor>

In deze profielkaart (boven) wordt het geselecteerde gebied vergeleken met Apeldoorn op basis van verschillende indicatoren. Aan de hand van 5 kleuren (zie legenda) wordt per indicator aangegeven of de score hoger of lager is ten opzichte van het gemiddeld. Een verzameling van meer dan 50 indicatoren vormt de basis voor de sub thema's in de buitenste ring. De scores van de sub thema's worden omgezet in een gewogen gemiddelde voor het thema in de tweede ring. Aan de hand van de vijf thema's in de tweede ring wordt vervolgens een totaalscore voor het gebied berekend ten opzichte van Apeldoorn. Hierbij is rekening gehouden of een hogere score voor een indicator positief is, of juist negatief. Wanneer u digitaal doorklikt naar de themapagina's wordt per thema duidelijk gemaakt of een hoge score gunstig is of niet: de gebieden staan geordend met de minst gunstige score links en de meest gunstige score rechts.

Opvallend is dat Uddel maar 2 oranjegebieden heeft. Het gemiddelde voorzieningenniveau ten opzichte van de Gemeente Apeldoorn is lager en verkeer kleurt oranje omdat de afstand tot het dichtstbijzijnde treinstation ver weg ligt in vergelijking met andere gebieden in Apeldoorn. En het is ook opvallend dat er veel groen gekleurde gebieden zijn, oftewel Uddel scoort over het algemeen beter dan het gemiddelde binnen heel Apeldoorn.

Voorzieningen: Hierbij gaat het voornamelijk over sociaal cultureel aanbod en voorzieningen voor jongeren tussen de 12-16 en 17 -23 jaar in vergelijking met Apeldoorn gemiddeld. Voorzieningen voor jongeren springen eruit wegens slechte bereikbaarheid en beschikbaarheid. Ook relatieve afstand tot winkels, huisartsen en supermarkten is een groot verschil te zien t.o.v. Apeldoorn. Woonomgeving en openbaar groenvoorzieningen hebben grote positieve uitschieters, inwoners zijn zeer tevreden over de beweegmogelijkheden in de buitenruimte.

Verkeer: De afstand tot het eerst dichtstbijzijnde treinstation is 13,3 km, dit is tenopzichte van andere gebieden in Apeldoorn het meest ver weg. Verder wordt er ook gemiddeld 5% van de inwoners tussen de 18 en 75 jaar ernstige geluidshinder ervaren van wegen vanaf 50 km/u, dit is 1% hoger dan in Apeldoorn gemiddeld. Daarin integen is de gemiddelde afstand tot de oprit van een hoofdweg maar 400 meter. Bron is de gezondheidsmonitor van het RIVM.

GEBIEDSANALYSE

Buurtbelever uit 2020

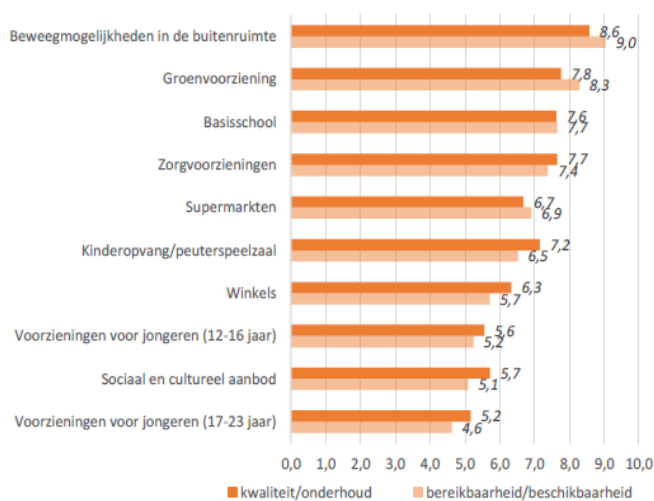
De Buurtbelever is een in 2020 uitgevoerd grootschalig onderzoek onder bewoners van Apeldoorn, waarbij hen is gevraagd hoe zij hun woonomgeving waarderen. De gegevens zijn verzameld via een enquête onder inwoners van Apeldoorn en geven dus aan hoe bewoners zelf oordelen over hun wijk. De volledige data zijn te raadplegen via <https://www.apeldoorn.nl/buurtbelever>. In Uddel hebben 116 mensen deze enquête ingevuld.

In het kort: Inwoners zijn tevreden over de natuur en de omgeving en het dorp zelf. Er is minder sociale binding met de Gemeente Apeldoorn, maar men voelt wel een sterke verbinding met het dorp zelf. 21,5% van de inwoners heeft een verhuiscwens. 17% van de overlast wordt veroorzaakt door het verkeer en 15% door zwerfafval. De grootste reden voor een gevoel van onveiligheid wordt veroorzaakt door donkere en stille afgelegen plekken met 21,3%. 14% van de overlast wordt veroorzaakt door groepen jongeren. Slechts 12,3% maakt gebruik van de ontmoetingsplekken. 30% van de inwoners is enigszins of sterk eenzaam, dit is een hoog getal voor eenzaamheidsgevoel.

VOORZIENINGEN

Rapportcijfers omtrent voorzieningen:
(1= zeer ontevreden, 10= zeer tevreden)

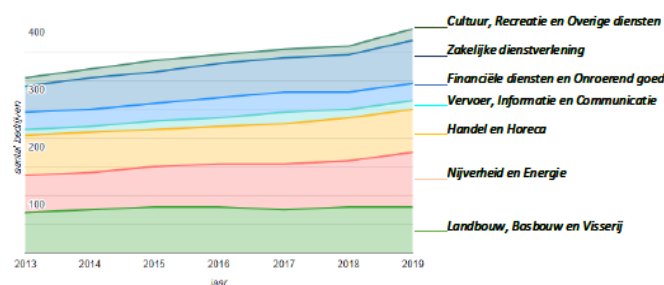

- 1 huisarts binnen straal van 3km
- 1,2 grote supermarkt binnen straal van 3km
- 1,8 basisschool binnen straal van 3km
- 0,1 kinderdagverblijf binnen straal van 3km

ECONOMIE

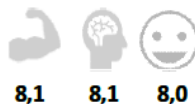
- Het aantal bedrijven steeg met 65% in de periode 2000-2019
- Laag werkloosheidspercentage van 0,8% (tussen de 15-75 jaar)

- Gemiddeld bruto jaarinkomen van €22.900,- per inwoner
- 45% behoort tot de 40% laagste landelijke inkomen
- 19% behoort tot de 20% hoogste landelijke inkomen
- Laag werkloosheidspercentage van 0,8% tussen de 15-75 jaar

GEZONDHEID

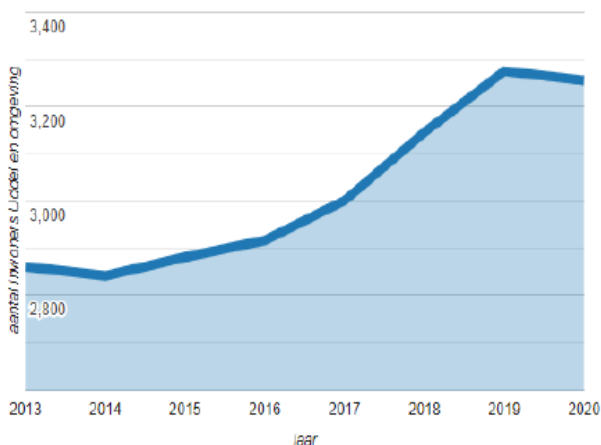

- 81% van de Uddelnaren ervaart een (zeer) goede gezondheid
- 30% voelt zich enigszins tot sterk eenzaam

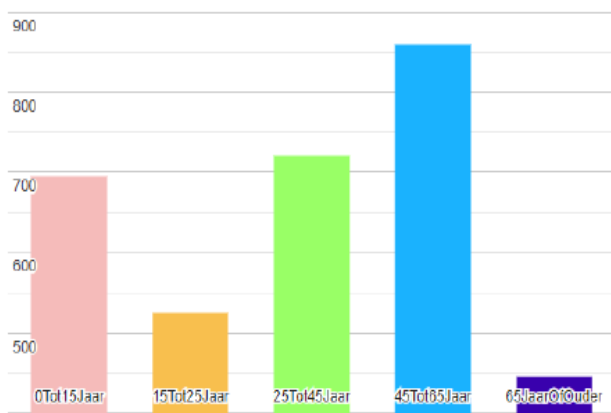
GEBIEDSANALYSE

DEMOGRAFIE

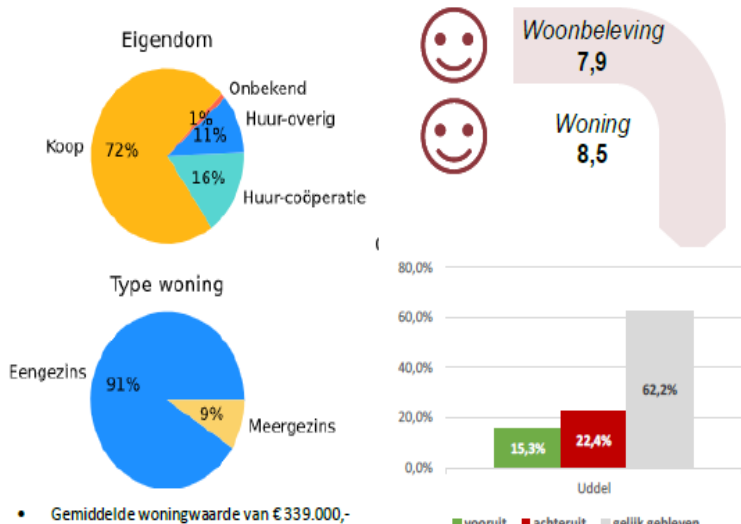
Aantal inwoners per jaar

1070 huishoudens met een gemiddelde huishoudensgrootte van 3,1 p.

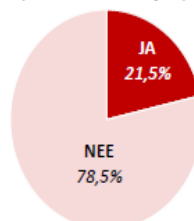
WONEN

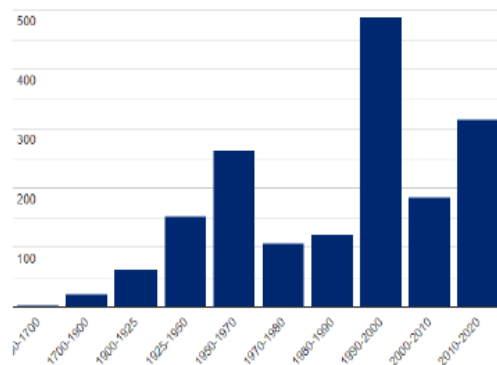
Gemiddelde woningwaarde van € 339.000,-

Adressen: bouwperiode van panden

Wilt u inwoners verhuizen? (binnen nu en twee jaar)

Adressen: bouwperiode van panden

GEBIEDSPARTICIPATIE

Participatieproces

- Bewoners- en ondernemer Enquête en jongerenonderzoek en presentatie in dorpshuis
- Regelmatig stuurgroep overleg
- Bewonersavond maandag 28 maart in Blanke Schot
- Conceptversie op de website uddel.info

De vitaliteitsagenda van Uddel is in samenwerking met partners in het dorp samengesteld. De dorpsraad Uddels Belang en ondernemersvereniging Uddel Onderneemt hebben de inwoners uitgenodigd mee te doen met een bewonersenquête. Dit onderzoek heeft in de periode van eind 2020 tot begin 2021 plaatsgevonden met als doel de wensen, behoefte, zorgen en eisen van de Uddelse bevolking te meten. De Enquête is uitgestuurd naar 1100 adressen en er waren 528 respondenten. Samenvattingen van deze onderzoeken kunt u terugvinden in bijlage 1 en 2.

Daarnaast heeft er met regelmaat overleg plaatsgevonden met de stuurgroep en de gemeente Apeldoorn om de agendapunten te formuleren. Dit ging om een wederzijdse afstemming van initiatieven en aandachtspunten vanuit het dorp met partners en gemeente.

Vervolgens heeft er op maandag 28 maart 2022 een bewonersavond plaatsgevonden waarbij inwoners stickers hebben kunnen plakken op de thema's die voor hen belangrijk waren. Tijdens de avond was er ook ruimte om de agendapunten te bespreken met de beleidsmedewerkers van de gemeenteafdelingen, welzijnsorganisatie Stimenz, de provincie en de politie. In bijlage 3 kunt u de geplakte stickers terugvinden. Tijdens de avond waren ongeveer 50 inwoners van Uddel aanwezig. Velen van de aanwezigen waren al reeds actief bij een van de verenigingen zoals, Uddels Belang, Uddel Onderneemt, Uddel Samen of Uddel Energiek.

Tot slot heeft de conceptversie van de vitaliteitsagenda 2 weken lang op de website van www.uddel.info gestaan waar nog enkele reacties op zijn gekomen. Deze post is 558 keer bekeken en de opmerkingen zijn meegenomen.

Vastelling

Deze vitaliteitsagenda is voorgelegd aan en vastgesteld door het college voor zover het gemeentelijke acties betreft. Acties worden in principe binnen de bestaande budgetten afgehandeld. Wanneer blijkt dat er aanvullende middelen nodig zijn zullen deze separaat aan college en raad voorgelegd worden. Vanuit het proces rond de gebiedsvisie wordt gezamenlijk met dorp en overheidsinstanties gezocht naar financiële middelen voor de agrarische enclave om gestelde doelen en opgaven op te kunnen pakken.

De belangrijkste focuspunten voor de toekomstige vitaliteit van Uddel:

- Sociaal
- Ondernemen en Agrarische Sector
- Wonen en Openbare Ruimte
- Verkeer en Veiligheid
- Duurzaamheid
- Identiteit van het dorp

VITALITEITSAGENDA

Sociaal

Jongeren in Uddel hebben aandacht nodig. Er is onderzoek gedaan naar het terugdringen van grensoverschrijdend gedrag en criminaliteit onder deze doelgroep. De Groep Jeugd (onderdeel van Uddel Samen) werkt samen met diverse partijen binnen en buiten Uddel, aan activiteiten gericht op preventie en repressie. Daarnaast is er aandacht voor het optimaal gebruik maken van digitale toepassingen door jongeren, ouderen en mantelzorgers. Dit bevordert de zelfredzaamheid van inwoners en ontlast de mantelzorgers.

	Acties en Aandachtspunten	Wie
Korte Termijn		
Inspraak voor jongeren	Het verbreden en formeren van een Uddelse klankbordgroep jeugd die een vertegenwoordiging is van alle jongeren in Uddel. Bijvoorbeeld ook het betrekken van jongeren die naar Ermelo en Barneveld naar school gaan.	Uddel Samen (Groep Jeugd) Gemeente Apeldoorn Stimenz/ Samen055
Ontmoetingsplek voor jongeren	Onderzoeken van een geschikte locatie voor een jongeren ontmoetingsplek, rekening houdend met de behoeftes van jongeren en veiligheid vanuit Politie.	Uddel Samen (Groep Jeugd) Stimenz/ Samen055 Gemeente Apeldoorn Politie, SCU, Scholen, Kroondomein
Aandacht voor digitalisering	Kennis van digitale toepassingen vergroten bij ouderen door het aanbieden van cursus digitale zelfredzaamheid; Informeren mantelzorgers over digitale mogelijkheden.	CODA (Digisterker, IDO), Stimenz/ Samen055 Gemeente Apeldoorn
Middellange Termijn (1-3 jaar)		
Grensoverschrijdend gedrag en criminaliteit terugdringen onder jongeren	Voorlichtingsavonden voor ouders en jongeren organiseren. Inzet van een sociaal werker bij het ondersteunen van meisjes/ meiden om minder kwetsbaar en met zelfvertrouwen de steeds groter wordende wereld in te kunnen stappen. Bewustwordingsgesprekken en discussie organiseren over de kracht van het gezin en het dorp, taboes en handelingsverlegenheid samen met ouders en verzorgers.	Uddel Samen (Groep Jeugd) Stimenz/ Samen055 Gemeente Apeldoorn Politie
Tijdbesteding jongeren	Zinnvolle vrijetijdsbesteding en ontspanningsactiviteiten voor jongeren onderzoeken	Stimenz/ Samen055 Uddel Samen (Groep Jeugd) Politie Gemeente Apeldoorn
Lange Termijn (3- 10 jaar)		
Zelfredzaamheid voor jong en oud	Activiteiten organiseren om jongeren en ouderen (meer) zelfredzaam te maken. Kansen vergroten om de sociale verbinding tussen jongeren en ouderen te versterken.	Uddel Samen Stimenz/ Samen055 Gemeente Apeldoorn

VITALITEITSAGENDA

Ondernemen en agrarische sector

Uddel heeft een bijzonder ondernemend karakter. De agrarische sector is volop vertegenwoordigd. Uddel kent ook een hoogwaardige maak-industrie, vaak ontstaan en nog steeds gevestigd op het oorspronkelijke boerenbedrijf. Beide sectoren zijn nodig voor de werkgelegenheid van Uddel, maar bieden ook uitdagingen. Bedrijven in het landelijk gebied geven bijvoorbeeld overlast door vervoersbewegingen. Boerenbedrijven hebben te maken met veel veranderingen en vragen om omvorming naar een toekomstbestendige bedrijfsvoering. Daarnaast vraagt het winkelgebied ook aandacht.

	Acties en Aandachtspunten	Wie
Korte Termijn		
Opstellen van gebiedsvisie	Opstellen van een integrale gebiedsvisie voor een leefbaar en vitaal Uddel 2040. Uddel vormt een urgente opgave binnen het landelijke stikstofdossier, door de huidige agrarische bedrijvigheid in de nabijheid van kwetsbaar Natura2000 gebied. De stikstofopgave is een uitdagend en complex vraagstuk die vraagt om de zoektocht naar een nieuwe balans tussen natuur, agrarische activiteit, woningbouw, bedrijvigheid en recreatie voor behoud van leefbaarheid en vitaliteit in de toekomst.	Gemeente Apeldoorn Uddel Onderneemt Uddels Belang Provincie Waterschap
Samenwerking agrarische sector en overheid	Dialogo tussen betrokken agrarische ondernemers en de Gemeente Apeldoorn, provincie en het waterschap.	Agrarische ondernemers Waterschap Gemeente Apeldoorn Provincie
Samenwerking ondernemers	Gestructureerd overleg tussen Uddel Onderneemt en Gemeente Apeldoorn.	Uddel Onderneemt Gemeente Apeldoorn
Middellange Termijn (1-3 jaar)		
Bedrijventerrein	Realisatie van uitbreiding bedrijventerrein ten noorden van Uddel aan de Elspeterweg met ruim 20.000 m2 bouwgrond.	Uddel Onderneemt Uddels Belang Gemeente Apeldoorn Provincie
Winkelgebied	Behouden van supermarkt en kleine winkels in de dorpskern van Uddel.	Uddel Onderneemt Gemeente Apeldoorn
Vrijkomende agrarische bebouwing	Behoud van sociaaleconomische leefbaarheid van het dorp, voorkomen van leegstand van agrarische bedrijven, stimuleren van ondernemersvriendelijk klimaat. In dialoog over veranderende sociaaleconomische leefbaarheid in Uddel, in de gaten houden van de sociale gevolgen door deze veranderingen.	Uddel Onderneemt Uddels Belang Gemeente Apeldoorn
Lange Termijn (3- 10 jaar)		
Korps Mariniers 2028 stationering	Monitoring van economische- en verkeerseffecten na stationering van nieuwe korpsmariniers kazerne in 2028 in Nieuw-Milligen.	Uddel Onderneemt Gemeente Apeldoorn Provincie Defensie
Bedrijventerrein	Vergroten economische vitaliteit door uitbreiding en verbreding van bedrijfsmogelijkheden. Wens voor bedrijventerrein 3 onderzoeken. Maakt ook onderdeel uit van het thema Economie in de gebiedsvisie.	Uddel Onderneemt Uddels Belang Gemeente Apeldoorn Provincie

VITALITEITSAGENDA

Recreatie

Uitbreiding van dag en verblijfsrecreatie en andere toeristische producten zoals horeca (eventueel met terras). Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om routes met uitleg voor recreanten aan te leggen. Benutting van oudheidskamer en historie in Uddel.

Uddel Onderneemt
Uddels Belang
Gemeente Apeldoorn

Wonen en Openbare Ruimte

Uddel is een actief en levend dorp. Door de relatief jonge bevolking en aanwezigheid van gezinnen is er ook een grote vraag naar woningen. Starterswoningen zijn belangrijk, maar nieuwe woonmogelijkheden voor senioren ook. Dit bevordert weer de doorstroming. De kwaliteit van wonen wordt mede bepaald door de omgeving. Een schone, groene, klimaat adaptieve omgeving geeft rust, plezier, woongenot en kan weersextremen opvangen.

	<i>Acties en Aandachtspunten</i>	<i>Wie</i>
Korte Termijn		
Afval	Toevoegen (of verplaatsen) van afvalbakken t.b.v. speelplekken, scholen en verzamelplekken.	Uddels Belang Gemeente Apeldoorn
Vergroening dorpskern	Stimulering van vergroening en verfraaiing van openbaar groen in dorpskern. Hierin de kwaliteit en biodiversiteit van het openbaar groen meenemen.	Uddels Belang Gemeente Apeldoorn
Faciliteit hondenbezitters	Onderzoeken mogelijkheden voor meer honden uitlaatplaatsen incl. afvalzakken.	Uddels Belang Gemeente Apeldoorn
Middellange Termijn (1-3 jaar)		
Collectief particulier opdrachtgeverschap	Kansen creëren/ locaties benoemen in de gebiedsvisie.	Uddels Belang Gemeente Apeldoorn Projectontwikkelaars
Starterswoningen	Omvang van de behoefte voor meer starterswoningen voor nieuwe generaties in Uddel onderzoeken. Onderzoeken van mogelijkheden m.b.t. voorrang uit het dorp.	Uddels Belang Gemeente Apeldoorn Projectontwikkelaars
Levensloop vriendelijke woningen	Omvang van de behoefte voor meer woningen voor ouderen in Uddel onderzoeken. Onderzoeken van mogelijkheden m.b.t. voorrang uit het dorp.	Uddels Belang Gemeente Apeldoorn Projectontwikkelaars
Lange Termijn (3- 10 jaar)		
Groei van woningaanbod	Ruimte voor groei van het dorp met 100 tot 250 woningen.	Uddels Belang Gemeente Apeldoorn Projectontwikkelaars

VITALITEITSAGENDA

Verkeer en Veiligheid

Criminaliteit komt niet veel voor in Uddel. Dit wil Uddel zo houden en er moet veel aandacht zijn voor preventie. Voorkomen van ondermijning en signalering van problemen zijn belangrijk hierin. Verkeersveiligheid is een steeds terugkerend thema. Met name door de grote doorstroom van verkeer en de groei van het dorp wordt de N310 steeds drukker. Er moet nadrukkelijk aandacht besteed worden aan het veiliger en groener maken van deze weg. Overleg met provincie Gelderland hierover is dringend gewenst. Daarnaast wil Uddel aandacht voor de snelheid waarmee gereden wordt op de wegen binnen en buiten de bebouwde kom.

	Acties en Aandachtspunten	Wie
Korte Termijn		
Politie	Bekendheid van het politie spreekuur in het Blanke Schot iedere maandag van 19 tot 20 uur. Bekendheid over contactgegevens van politie op de informatie website www.uddel.info	Wijkagent BOA Gemeente Uddels Belang
Buurtpreventie	Gesprek over gebruik van en acties vanuit de Buurtpreventie whatsapp; Correcte toepassing van SAAR methode van de Buurtpreventie whatsappgroep. Signaleer, Alarmeer, App, Reageer.	Politie Buurtpreventiegroep
Ondermijning en drugsoverlast	Plan van aanpak en uitvoering met betrekking tot signalering, communicatie, preventie en handhaving door werkgroep veilig buitengebied.	De werkgroep Veilig Buitengebied: CCV, Gemeente Apeldoorn, Politie Waterschap, Uddels Belang, Agrarische ondernemers
Middellange Termijn (1-3 jaar)		
Verkeersveiligheid	De mogelijkheden verkennen m.b.t. afname verkeersdrukte, veilig oversteken en snelheidsbeperkende maatregelen binnen de bebouwde kom, de gemeentelijke wegen en op de provinciale weg accentuering komsituatie N310 en aandacht voor snelheid op de Amersfoortseweg N344.	Provincie Gemeente Apeldoorn Uddels Belang Uddel Onderneemt
Lange Termijn (3- 10 jaar)		
Veiliger verkeer in en rond Uddel	Nagaan welke maatregelen op langere termijn nodig en mogelijk zijn om de verkeersveiligheid te verbeteren (d.m.v. snelheidsbeperkende maatregelen en handhaving).	Politie Gemeente Apeldoorn Provincie Uddels Belang Uddel Onderneemt

VITALITEITSAGENDA

Duurzaamheid

Er is een werkgroep Uddel Energiek (UE) opgericht (dit wordt een coöperatie) om Uddel qua energiebehoefte op termijn zelfvoorzienend te maken en zo de energietransitie te bevorderen.

	Acties en Aandachtspunten	Wie
Korte Termijn		
Energie transitie	<p>Stimuleren van energiebesparende maatregelen, bijvoorbeeld inzetten op isolatie van woningen en bedrijven, zonnepanelen op daken. Onderzoeken mogelijkheden Laagtemperatuur verwarming.</p> <p>Om inspiratie op te doen voor verduurzamen en voor onafhankelijk advies kan Uddel terecht bij het Energiepunt van de gemeente Apeldoorn.</p> <p>Uddel Energiek ontwikkelt een plan van aanpak voor Uddel.</p>	Uddel Energiek Landelijk Energie platform Clean Tech Regio Gemeente Apeldoorn Het Energiepunt Bewoners en bedrijven
Middellange Termijn (1-3 jaar)		
(Kleinschalige) lokale energieopwekking	Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om groen gas te winnen uit mestvergisting.	Uddel Energiek Landelijk Energie platform Clean Tech Regio Gemeente Apeldoorn
Lange Termijn (3- 10 jaar)		
Energie transitie	<p>Uddel streeft ernaar om zelfvoorzienend te zijn in energiebehoefte.</p> <p>Woningen met nul op de meter.</p> <p>Bewustwording creëren over energieverbruik bewoners en bedrijven en hoe het verbruik te verminderen.</p>	Uddel Energiek, Gemeente Apeldoorn

VITALITEITSAGENDA

Identiteit van het Dorp

De identiteit van Uddel wordt voor een deel gevormd door de natuurlijke en agrarische ligging van het dorp en haar honderden jarenlange historie. Uddel wil zich niet afzonderen van de ontwikkelingen van vandaag de dag. Uddel staat bekend als een christelijk dorp. Naast een religieuze functie hebben kerken een belangrijke sociale en zorgende functie. Uddel is hier zuinig op. Er zijn drie actief betrokken kerken die midden in de samenleving staan. Daarnaast komen er steeds meer mensen van buiten Uddel in Uddel wonen wat ook invloed heeft op de identiteit van Uddel.

	<i>Actie/ Aandachtspunt</i>	<i>Wie</i>
Behoud van Karakter van Uddel	Organiseren van jaarlijks Schaapsherderfeest, Bijenmarkt, Sinterklaasfeest en Zomermarkt	Uddels Belang Uddel Onderneemt
Verenigingsleven	Behoud van voldoende leden van Uddelse verenigingen	Uddels Belang Uddel Onderneemt Uddel Samen Uddel Energiek Overige (sport-)verenigingen
Kerken	Behouden van de rust op zondag	Inwoners Uddel, Uddels Belang
Uddel in het groen	Inwoners van Uddel krijgende kans om hun erf te vergroenen door middel van advies en een plantdag. De uitdeel dag voor plantmateriaal zal in november 2022 plaatsvinden.	Gemeente, Inwoners, SLG

BIJLAGE PROJECTEN

Geplande projecten vanuit Gemeente Apeldoorn en partners

Ook vanuit de Gemeente Apeldoorn en partners zijn er al plannen voor projecten in de stadsdelen. Bijvoorbeeld revitaliseringsprojecten plannen voor het bouwen van een wijk, etc.

Wat	Wanneer
Ontwikkeling van bedrijventerrein Noord in Uddel	
Omgevingsvisie Apeldoorn → Gebiedsvisie Uddel	2022 - 2023
Blauwe Omgevingsvisie Waterschap Vallei Veluwe	2050
Opkoopregeling kalverhouderij Provincie Gelderland	
Gebiedsaanpak Toekomst voor de Gelderse Boer, Provincie Gelderland	2021-2030
Ontwikkeling marinierskazerne kamp Nieuw-Milligen, Rijksvastgoed	2028 oplevering en 2029 intrek mariniers
Clean Tech Regio: Regionale energiestrategie, regionaal programma werklocaties Clean Tech regio	2019-2030
Veluwe Agenda 2030: Veluwe op 1 Agrarische enclave <ul style="list-style-type: none"> •Stad maken 102.000 arbeidsplaatsen en groei van ruim 165.000 inwoners naar meer dan 180.000 inwoners •Vitale dorpen en buitengebied (leefbaarheid, combineren van functies, economische activiteiten) •Fysiek fundament uitbouwen (waarde Veluws landschap, bronnen en beken, omgevingskwaliteit) •Sociaal fundament versterken (gemengde woongebieden, thuis voelen, hechte gemeenschap). 	2030
Biodiversiteit, Provincie Gelderland	
Vitale vakantieparken	Sinds 2019
.....	

Vervolg Vitaliteitsagenda Uddel

Een aantal zaken genoemd in deze vitaliteitsagenda zijn al uitgevoerd of tot stand gekomen

1. Afstemmen en aansluiten bij programma's, plannen en budgetten van Gemeente Apeldoorn en partnerorganisaties.
2. Actie- en aandachtspunten oppakken met elkaar en uitvoeren.
3. Communiceren en afstemmen met het gebied.
4. Jaarlijks agenderen en monitoren van de uitvoering van de vitaliteitsagenda.

BIJLAGE

GESPREEKSPARTNERS

<u><i>Gesprekspartners van de Vitaliteitsagenda Uddel</i></u>
Uddels Belang (lid stuurgroep)
Uddel Onderneemt (lid stuurgroep)
Inwoners van Uddel via enquête
Uddel Samen en werkgroep jeugd Uddel Samen
Uddel Energiek
Stimenz/ Samen055
Gereformeerde Gemeente in Nederland 'De Beek' Uddel (Paleisweg 214, Ermelo)
Hervormde Gemeente Uddel (Garderenseweg 23, Uddel)
Gereformeerde Gemeente (Garderenseweg 29, Uddel)
Jacobus Fruytier scholengemeenschap (vestiging Uddel), Prins Willem Alexanderschool, School met de Bijbel Rehobothschool, Op Reformatische Grondslag
Politie
Stichting Sport en Cultureel Centrum Uddel (SCU)
Volleybalvereniging Udeo
Muziekvereniging Juliana
Voetbalvereniging Prins Bernhard
Provincie Gelderland
Gemeente Apeldoorn

Bijlage betrokken stakeholders

Uddel heeft een rijk verenigingsleven. Dammen, voetbal, kaarten, paardrijden, toneelspelen... het is er in Uddel en de clubs zijn *'alive and kicking'*.

Ook zijn er meerdere instanties actief in de zorg voor ouderen en hulpbehoevenden. Begin 2021 zijn de Stichting Ontmoetingscentrum Koningin Wilhelmina Hof en de Stichting Vrijwillige Hulpdienst Uddel samen verdergegaan onder de naam Uddel Samen. De Werkgroep Ouderen en de Werkgroep Jeugd zijn ook toegevoegd aan Uddel Samen. Zo zijn Zorg, Welzijn en Leefbaarheid voor Uddel efficiënt en professioneel georganiseerd.

Uddel staat bekend als een christelijk dorp. Er zijn drie verschillende kerken in Uddel, ook deze staan midden in de samenleving en mogen zich verheugen op een sterke en actieve betrokkenheid van de kerkgenoten. De drie kerken zijn de Gereformeerde Gemeente in Nederland 'De Beek' Uddel (Paleisweg 214, Ermelo (maar onder de rook van Uddel)), de Hervormde Gemeente Uddel (Garderenseweg 23 Uddel), de Gereformeerde Gemeente (Garderenseweg 29, Uddel).

Als het om kerken gaat in Nederland, is er sprake van een ontkerkelijking die zich over een breed front manifesteert. Nederland behoort inmiddels tot de relatief meest geseclariseerde landen van Europa, dat op zichzelf al een van de meest geseclariseerde continenten ter wereld is. Toch zien we ook andere ontwikkelingen. Zo blijkt de jeugd in Nederland die zich nog wel tot een kerk rekent, meer waarde te hechten aan kerk en geloof. (*Bron Sociaal Cultureel Planbureau 2018.*) In Uddel heeft de kerk, naast een relieuze functie, ook een zeer belangrijke sociale en zorgende functie, iets wat graag wordt behouden.

De opstellers van de Vitaliteitsagenda Uddel hebben uitgebreid gesproken met vertegenwoordigers van bovengenoemde organisaties en instellingen. De uitkomsten zijn verwerkt in de agenda.

Colofon

In opdracht van: **Gemeente Apeldoorn**
Contactpersoon: **Team Gebiedsmanagement, Vitaal Ondernemend Apeldoorn**
Stuurgroep Vitaliteitsagenda: **Uddels Belang, Uddel Ondernemt en Gemeente Apeldoorn**

Met medewerking van: **Uddel Samen, Stimenz, Politie**

Bijlage 1: Samenvatting onderzoek jongeren in Uddel

Vanuit de vraag die de Gemeente Apeldoorn zichzelf stelt: wat moeten we doen in Uddel om de risicofactoren voor middelengebruik, grensoverschrijdend gedrag en de criminaliteit te verkleinen is een onderzoek gedaan over jongeren in Uddel. Het onderzoek is als bijlage opgenomen bij de VAU.

Hierbij de samenvatting van het onderzoek:

Ouders en andere betrokken mensen weten niet altijd goed hoe op bepaalde situaties te reageren en zijn handelingsverlegen. Aanbeveling is om informatie aan te bieden aan ouders tijdens contactmomenten zoals ouderavonden, in de kerk en andere contacten. Zet daarbij in op preventie die gaat over het versterken van karakter en het leren van het maken van eigen keuzes.

Uddel moet in actie komen van binnenuit, omdat er een taboe heerst. Oftewel ouders en betrokkenen zijn handelingsverlegen en moeten over grenzen heen stappen. Hierin is bewustwording in de gesprekken en discussies cruciaal.

Het is fijn dat er een positieve samenwerking is tussen de betrokken inwoners en de politie. Er is een betrokken wijkagent waardoor veel ins en outs bekend zijn. Bovendien kan de politie snel opschalen en op de juiste plekken aanwezig zijn. Het nadeel dat de politie ook het werk van de straathoekwerker doet is dat, wanneer er wel gehandhaafd wordt of invallen gedaan moeten worden, het dezelfde persoon is die deze actie moet uitvoeren. Daarmee wordt afbreuk gedaan aan het vertrouwen en gaat dit ten koste van het contact. Aanbeveling is dat staathoekwerk samenwerkt met andere organisaties, zoals politie en ander jongerenwerk. Zet op scholen in op jongerenwerk. Verbind het jongerenwerk met vraagstukken die liggen op scholen, zoals het christelijk burgerschap op de Jacobus Fruytier scholengemeenschap in Uddel. Vandaaruit kun je verschillende thema's ontwikkelen.

Om grensoverschrijdend gedrag en criminaliteit onder jongeren te verkleinen moet er meer zinvolle vrijetijdsbesteding komen. Geef jongeren een duidelijk aandeel in het bedenken van vrijetijdsbesteding. Richt een jongerendorpsraad op en zorg dat jongeren vanuit expertise begeleid worden om onder andere dit vraagstuk te beantwoorden. Jongeren hebben goede ideeën en kunnen zelf goed bedenken welke behoefte er is en hoe zij dit kunnen vertalen naar andere doelgroepen. Geef ze het gevoel van meedoen. Maak ruimte voor sport, al dan niet bij een vereniging. Maar geef wel de ruimte en zoek in de verschillen wat mogelijk is voor jongeren. Het voorkomt, zoals het IJslandmodel laat zien, het gebruik van tabak en is risico verlagend. Inventariseer gaandeweg wat/of er meer nodig is zoals ingerichte ontmoetingsplekken etc.

Jongeren willen ook graag zelf meedenken over belangrijke onderwerpen. Bijvoorbeeld (wekelijks/maandelijks) overleg over de trends die spelen bij jongeren. Signaleer met elkaar en zorg dat deze signalen worden besproken in een werkgroep zoals deze ook bestaat in de huidige vorm. Daarin meegenomen de ideeën van jongeren, vertegenwoordigd door de jongerenwerkers.

Aanbevelingen t.a.v. beleidsvorming:

Zorg dat er op verschillende niveaus overleg is:

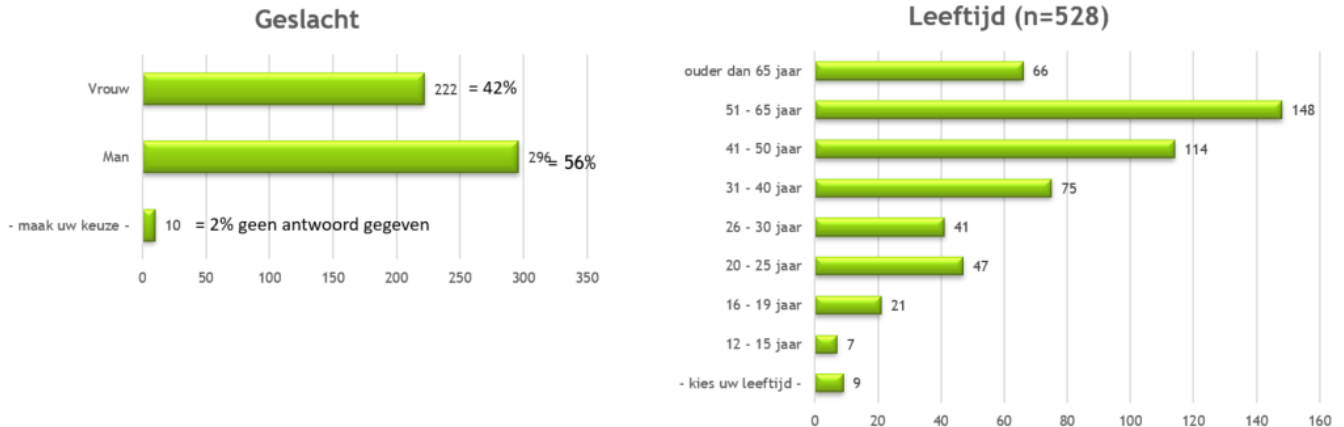
- Periodiek overleg: zorg dat er maandelijks overleg is met de uitvoerders. Denk hierbij aan jongerenwerk in school, politie, jeugdleiders van kerk en straathoekwerk. Wat wordt er gesignaleerd? Waar moet er de komende tijd op gelet worden?

- Werkgroep: overleg in minimaal twee keer per jaar in een werkgroep over thema's die in het periodiek overleg besproken zijn. Wat kunnen de verschillende partijen betekenen hierin en welke acties komen hieruit? Welke vraagstukken? Leg deze voor aan de jeugddorpsraad.

- Jeugddorpsraad: laat jongeren overleggen over maatschappelijke thema's en vraagstukken. Per vraagstuk heb je meerdere bijeenkomsten nodig om tot een antwoord te komen.

Bijlage 2: Enquête in Uddel

De dorpsraad Uddels Belang heeft een professioneel onderzoek laten uitvoeren in de periode eind 2020 tot begin 2021 met als doel de wensen, behoefte, zorgen en eisen van de Uddels bevolking te meten. De Enquête is uitgestuurd naar 1100 adressen en er waren 528 respondenten.

Woonplezier

- De meeste respondenten wonen met plezier in Uddel. Het rapportcijfer voor hun woonplezier komt uit op gemiddeld een 7,9 (NL gem.8 en niet-stedelijk 8,1).
- Het rapportcijfer dat mensen geven voor hun leven in Uddel valt in het algemeen iets lager uit met gemiddelde van een 7,7 (NL gem.7,9 en niet-stedelijk 8).

Woonomgeving

- Er is een groot tekort aan woningen; met name starterswoningen en in mindere mate Eengezinswoningen.
- Vooral bij mensen uit de woonwijken leeft de behoefte aan meer groen en meer onderhoud van groen. Zoals meer bomen in de straten, meer bloembakken, meer groene speelvoorzieningen en meer plekjes voor ouderen zodat ze lekker in het groen kunnen wandelen en/of zitten op bankjes.
- Ruim een vijfde geeft aan veel meer plekjes te willen waar kinderen kunnen sporten en spelen. Ook het onderhoud van speeltuinen (glas en viezigheid) en meer trottoirs & parkeerplaatsen in het dorp is gewenst.

Voorzieningen

- Iets meer dan 40% is tevreden over het winkelaanbod terwijl iets minder dan 40% graag meer winkels en diversiteit wil, zoals een grotere supermarkt of een groot winkelpand met supermarkt, slager en bakker bij elkaar, waar je dan ook goed kunt parkeren.
- Over het horeca-aanbod is bijna de helft tevreden. Toch wil ruim 1/3 meer en beter aanbod, zoals een restaurant met betere kwaliteit met een terras. Een enkeling heeft ook de wens voor een zondag-openstelling van de horeca.
- Als het gaat om sport en ontspanning dan is ruim tweederde tevreden. Een jongere groep respondenten wil graag meer zelf bepalen wanneer zij een sport kunnen beoefenen, zoals naar sportschool, zwembad en tennisbaan toe kunnen.

Zorg

- De meeste mensen vinden dat de zorg in Uddel goed is geregeld.
- Degenen die te maken hebben met zorgvragen & jeugdhulp hebben vooral behoefte aan meer professionele gang van zaken, bij de begeleiding, verkorten van wachttijden, coördinatie tussen verschillende instanties en een assertievere houding van Gemeente Apeldoorn.
- De ouderenzorg verdient enigszins verbetering in de vorm van meer activiteiten in het dorp en aandacht & tijd besteden door het inzetten van meer vrijwilligers.

Veiligheid

- Het merendeel voelt zich veilig in Uddel en omgeving. Maar er zijn veel klachten over het verkeer. 40% is ontevreden over de verkeersveiligheid, vooral het te hard en roekeloos rijden, te veel grootverkeer in het dorp, te weinig snelheidsbeperkende maatregelen en de minimale handhaving is voor velen een doorn in het oog.
- Een groot deel van de inwoners geeft aan zich onveilig te voelen door aanwezigheid van arbeidsmigranten op het park Noord-Riezen. Deze zorg wordt niet onderbouwd met cijfers over problemen.
- Er zijn jongeren die overlast geven door te hard rijden, crossen over wandel- en zandpaden, en gebruik van vuurwerk buiten de jaarwisseling om.
- Ook wordt criminaliteit genoemd en dan met name drugsgebruik en het dealen daarin. De politie kan niet snel ter plaatse zijn. Dat brengt een onveilig gevoel teweeg. De app-groep is zinvol maar niet zaligmakend.
- Sommige gebieden in Uddel zijn te donker. Er wordt gevraagd meer en betere verlichting aan te brengen.
- Overlast van arbeidsmigranten, de toenemende criminaliteit en drugsgebruik onder vooral de jongeren en jongvolwassen zijn de grootste veiligheidszorgen.

Groeimogelijkheden voor ondernemers komende 2-5 jaar

- De wens is letterlijk ruimte voor groei creëren, met name de ontwikkeling van een nieuw, extra bedrijventerrein. Dit dient wel betaalbaar te blijven, de zorg is dat het voor 'gewone' ondernemers te kostbaar gaat worden zich daar te vestigen.
- De agrarische ondernemingen hebben het lastig door de (inter)nationale maatregelen. Op lokaal niveau spreekt men de urgentie uit om met de overheid, met name Gemeente Apeldoorn, te blijven praten om het 'boeren' mogelijk te maken.
- Ondernemers zien graag dat de Gemeente Apeldoorn meer met de lokale ondernemer in gesprek gaat en sneller reageert op bijvoorbeeld een vergunningsaanvraag.
- Niet iedereen wil groeien. Er zijn ondernemers die gelukkig zijn met hun status quo, zij zien geen noodzaak of behoefte te veranderen.

Belangrijkste aandachtspunten uit het onderzoek

- Veiligheid is het belangrijkste aandachtspunt dat uit dit onderzoek naar boven komt. Met name de verkeersveiligheid, een betere en veilige infrastructuur.
- Betere locatie voor de supermarkt.
- Er is veel irritatie over vervuiling. Behoefte aan meer plekken waar vuil kan worden gestort. Meer prullenbakken voor hondenpoep en rommel.
- Meer vertier vooral voor de jeugd; Zwemmen in het Uddelermeer, speellocaties, trapveldje, ruiterspaden aanleggen.
- Beter aanbod betaalbare woningen.
- Behoefte aan een restaurant (geen snackbar) met terras.
- Zorgen voor een gezellige dorpskern.

Bijlage 3: Bewonersavond stickers

Er waren ca 50 bewoners aanwezig op de bewonersavond. Iedere bewoner kon maximaal 3 stickers plakken om prioritering aan te geven.

Sociaal → 9 stickers

Inspraak voor jongeren	1 sticker
Ontmoetingsplek voor jongeren	1 sticker
Aandacht voor digitalisering	0 stickers
Grensoverschrijdend gedrag en criminaliteit terugdringen onder jongeren	1 sticker
Tijdbesteding jongeren	1 sticker
Zelfredzaamheid voor jong en oud	5 stickers

Ondernemen en agrarische sector → 23 stickers

Opstellen van gebiedsvisie	1 sticker
Samenwerking agrarische sector en overheid	1 sticker
Samenwerking ondernemers	2 stickers
Bedrijventerrein	0 stickers
Winkelgebied	5 stickers
Vrijkomende agrarische bebouwing	6 stickers
Korps Mariniers 2028 stationering	1 sticker
Bedrijventerrein	3 stickers
Recreatie	4 stickers

Wonen en Openbare Ruimte → 28 stickers

Afval	0 stickers
Vergroening dorpskern	4 stickers
Faciliteit hondenbezitters	0 stickers
Collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO)	0 stickers
Starterswoningen	8,5 stickers
Levensloop vriendelijke woningen	9,5 stickers
Groei van woningaanbod	6 sticker

Verkeer en Veiligheid → 13 stickers

Politie	0 stickers
Buurtpreventie	1 sticker
Ondermijning en drugsoverlast	2 stickers
Verkeersveiligheid	10 stickers
Veiliger verkeer in en rond Uddel	0 stickers

Duurzaamheid → 15 stickers

Energie transitie	5 stickers
(Kleinschalige) lokale energieopwekking	4 stickers
Energie transitie lange termijn	6 stickers

Identiteit van het Dorp → 14 stickers

Behoud van Karakter van Uddel	3 stickers
Verenigingsleven	4 stickers
Kerken	7 stickers